

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

OPIZETÉSI ÁR HÉLYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K. NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EOVES SZÁM 20 FILLER, VASÁRNAP 30 FILLER.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS MEGHATÁROZÓ: DR. BEKÉSDI LORÁNY
KIADÓTVEZETŐK: BOGYNÁDI ÉS KRUMÓVITZ
NYOMDASZERKESZŐ ÉS KIADÓSZÁLLÓ: MÁC-SZÉCSA

A két Károlyi

Debrecen, február 5.

Fejérvármegye vármegyei elnökén Károlyi József gróf, a nagybirtokos mágnás állást foglalt a köztársaság és a népkormány ellen, a miniszterelnökségi palotában pedig a minisztertanácsban Károlyi Mihály gróf, a magyar népköztársaság elnöke, szintén nagybirtokos és óriási hitbizomány ura, egyébként pedig az ellenforradalmi Károlyi József gróf bátyja, azt a kívánságát fejezte ki, hogy a földbirtokreformról szóló törvény kihirdetése után a földosztást nyomban és pedig az ő birtokán kezdjék meg.

Kétségtelen, hogy a népkormányot e pillanatban a köztársasági elnök kívánsága fejezi ki. Minél előbb végrehajtani azt a néptörvényt, amely a magyar földet munkáló népet hozzájuttatja a földhöz és megkezdeni ott, ahol legtöbb föld van, akárkié az. Hogy a köztársaság elnöke maga mutat rá a saját földjeire legszembizonyítóbb az elnök meggyőződéséből fakadt politikája öszinteségének. Az pedig, hogy sürgeti a földosztás végrehajtását, bizonyítja egészséges politikai érzését és gondolkodását. Mert éppen ideje már, hogy a földosztás megtörténjen. Az időt nem lehet megállítani. A télre tavasz következik s a tavasszal meg kell indulnia a munkának künn a földeken és ma már februárban vagyunk. — Ha valaha helyé és ideje volt a földhivásnak, hogy minden talpalatnyi darab földet meg kell művelni, úgy most van itt az ideje, amikor minden kicsi darab föld termésére szük-ségünk lesz. Egyrészt mert alig lesz egyebünk, mint az a drága mag, amit a bevetett magyar föld fog teremni, másrészt, mert tudjuk, hogy az őszi munkálatok ezer baj és ezenfelül a magyar nép kedvetlensége miatt a másnak való munka iránt nagyrésztben elmaradtak és a földek nagyrésztben nemhogy öszivetés volna, de még a tavalyi termés is a földben van.

A munkakedvet legjobban, sőt egyedül azzal lehet visszaadni a föld népének, ha oda adják neki azt a földet, amelyre verejtéke hullott eddig másnak a hasznáért. Sürgősen oda kell adni a magyar földet a magyar népnek, hogy a nyáron már rengő kalászáról beszélhessünk. Ebben van most igazán és különösen igaz a magyar köztársaság elnökének: hajtsák végre sürgősen a földosztást. A földmunkás nép jogos kívánságának ikélgítése mellett a földosztás ténye hozzá fog járulni az ország belső rendjének helyreállításához.

Az entente meghallgatja Magyarországot a Bánát és Temesvár sorsának eldöntése előtt

Paris, február 5. Tardieu a bekezdés-ferencián annak az albizottságnak a francia képviselője, melyet a Bánát és a Balkán kérdéseinek megvizsgálására küldtek ki, kijelentette, hogy lehetetlen Magyarország meghallgatása nélkül véglegesen elintézni a Bánát és Temesvár kérdését. Ugy a szerbek, mint a románok meg akarják akadályozni azt, hogy Magyarországot meghallgassák, a mai viszonyok között azonban e nélkül nem hoznak végleges döntést a Bánát kérdésében. Kedvező esetben a szerbeknek és a románoknak meg kell elégedniük egy provizóriummal. — Sándor szerb trónörökös utazása is a szerbeknek a magyar Bánátra vonatkozó igényeivel függ össze, vele azonban mostanig nem tárgyaltak.

Nagyváradot nem szállják meg

Nagyvárad, február 5. Pommerol angol kapitány, aki Budapestről ideérkezett, kijelentette, hogy küldetésének célja az, hogy a helyszínen megvizsgálja a magyar és román részről panaszolt sérelmeket. E végből Kolozsvárra és Aradra is elutazik. Döhl őrnagy tanácskozott Pommerollal, majd egy hírlapíróval közölte, hogy missziójának az a célja, hogy az újban megállapított demarkációs vonalra rendelje vissza a román csapatokat. Ezt végre is fogja hajtani s így Nagyvárad megszállása végleg elmarad.

A románok kegyetlenkedései az erdélyi vasutasokkal

Kolozsvár, február 5. A nagyszabedni román központi vasutigazgatóság a román hadvezetőséggel egyetértően elhatározta, hogy a megszállott területeken levő vasutasoktól a hűségességi nyilatkozat alkírást minden esz-közöl követelemni fogja. Lupény és Valkán állomások személyzetét fegyveres erővel közre-fogták és elhurcolással, megbotozással való fenyegetéssel kikényszerítették a nyilatkozat alkírását. Ugyanígyen célból román katonaság járja be a piski—petrozsényi vonalat. Sebő petrozsényi állomásfőnököt betegesen fogvatartják és bántalmazzák. A megszállott területeken levő más személyzet mindaddig nem kapja meg februári illetményeit, míg a kívánt nyilatkozatot alá nem írják.

A csehek letartóztatták a pozsonyi sztrájk vezetőit

Pollner egyetemi rektor cseh fogságban

Pozsony, február 5. Pozsony egész munkássága sztrájkol. Az elmúlt éjjel a csehek az összes sztrájkvezetőket letartóztatták és ugyanígy akarnak elbánni a munkásság bizalmiférfiaival is. Pollner Ödön dr., az egyetem rektorát tegnap este szintén letartóztatták.

Barecca olasz városparancsnok min- tén megteheti a magyar állameszme elnyo- masára. Falragaszokot étesítette a lakossá- got, hogy magyar kokárdát viselni nem sza- bad, mindenféle gyűlés tilos és a cseh állam elleni izgatást a elszigorubban fogja büntetni. Mindezen cselekményeket katonai büntető el- járás alá vonják.

Zoch Sámuel zsupán felszólította a vendéglősöket, hogy fizleteiket azonnal nyis- sák ki, különben elvesztik iparendélyüket. A vendéglősök eleget tettek a felhívásra. Pozsony város terhére a csehek 1 millió ko- rona kölcsönt vettek fel.

Salgótarján védelme

A Pól. Hír. jelenti: A budapesti 1. hon- védgyalogezred egy zászlóalja ma délelőtt 11 órakor a józsefvárosi pályaudvarról el- indult Salgótarjánba, a demarkációs vonat meg- szállítására.

A csehek brutalitásai

Losonc, február 5. Losoncról 14 tuszt szállítottak el a csehek, 40 polgárt felelőssé tettek minden támadásért, amely a csehek ellen irányulna.

Ungvár, február 5. Ungvárott a cse- hek a posta és az adóhivatal alkalmazottáiból hűségesséket követelnek. A környéken nagy- aranyu rekvirálások folynak. Nagyménlyről 120 vagon élelmiszert indítottak utak Prá- gába.

A szerbek tuszokat szedtek Ujvidéken

Szeged, február 5. A szerbek Ujvidéken 30 vezető pozícióban levő magyar polgárt tuszként letartóztattak. A letartóztatások ösz- szefüggésben vannak a magyarok múlt heti tüntetésével.

A szerb szociálisták követelik a leszerelést

Belgrád, február 5. A szociáldemokrata képviselők a szerb hadsereg azonnali leszerel-ését követelik. Híre jár, hogy a szerb főpa-

URANIA
14. ESTTÖRÖKÖZ
Február 5.
Gigányleány
Arany 4 felvonásban
Bővelő vőlegény
Vígjáték 3 felvonásban
Előadások: 6 és 7 órákor

APOLLO
13. ESTTÖRÖKÖZ
Február 6.
Jóki Mór regénye
**AZ ARANY-
EMBER**
HARMADIK RÉSZ.
5 felvonásban
Előadások: 6, 6.45, 7 órákor

Arany Bika Mozi
13. ESTTÖRÖKÖZ
Február 6.
HANNY WESSE
Társereplésű
A TANG DÉMONA
Szerelmi történet
négy felvonásban
MILYANUSZ-LÁZ
Vígjáték
Előadások: 6 és 7 órákor

ranesnokság nem akarja elrendelni a leszerelést, mert dacára a megváltozott fűmél határozatnak, még mindig attól tart, hogy *Olaszországgal katonai konfliktusba kerül.*

Tejet kell szerezni Debrecennek

— A közigazgatási bizottság ülése —

Debrecen város közigazgatási bizottsága *Handler Gyula* kormánybiztos- főispán elnöklété alatt ülést tartott, amelyen különösen hosszasan és behatóan tárgyalta a bizottság a *tej-ellátás* kérdését.

Ez ügyet *Zöld József* tb. tanácsnoknak, a közelmelési ügyosztály vezetőjének jelentése kapcsán került szóba. Az előterjesztés szerint különösen nagy baj az, hogy amikor 1450 liter tejkészlettel szemben 2800 literre volna szükség, a tejtermelők részben fölös-lattják tehenszüket, részben nem hozzák be a városba, mert a tej ára igen alacsony és nem találják meg számításukat. Szükségesnek tartja a városi teigazdaság kibővítését még áldozatok árán is. Javasolja az előterjesztés, hogy hívja föl a néptanácsot a teigazdaság kibővítésére és írjon föl a kormányhoz, hogy a tej árát országosan emelje föl.

A kérdéshez igen érdekes felszólalások történtek, így különösen *Zöld József* tanácsnok, *Keitz János* főlegézségügyi felügyelő, *Vásdny István* dr. tanácsnok, akik mélyreható fejtetéssel mutattak rá a bajokra s azokra az eszközökre, amelyekkel a bajokor segíteni kell és lehet. *Fejér Ferenc* dr. indítványozta, hogy azt a rendelkezést, amely szerint a 10 liternél nagyobb mennyiségű tejet be kell szolgáltatni a tejközpontozó s amely szerint a tejet elkobozzák, függeszték föl.

Handler Gyula kormánybiztos- főispán kijelentette, hogy minden eszközzel és minden erejével rajta lesz, hogy tejet szerezzen Debrecennek és minden áruzsorát a tejjel megakadályozzon.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette az e tárgyban tett egyes kijelentéseket és ki-mondta a következőket: Fölkéri a legközelebb összeülő néptanácsot, hogy a *teigazdaságot tejjellessze ki* s írja a kormányhoz, hogy a *tej árát országosan emelje föl.* Egyben elfogadta *Fejér Ferenc* dr. indítványát, hogy a *Debrecenbe hozott tej nem rekvirálható és nem foglálható le.*

(Megakadályozzák a kitéges tífusz terjedését)

Tüdös Kálmán dr. főorvos ezután előterjesztette jelentését a január havi közegézség-ügyi állapotokról:

A közegézségügyi viszonyok január hónapban, decemberhez képest, javultak, annyiban, hogy kevesebb volt a halálozás. Az *influenza-járvány teljesen megszűnt*, egyéb fertőző betegségek pedig aránylag csekélyebb számban fordultak elő, a halálozás száma ezekben az esetekben is csekély volt, mind-össze két hasihagymáz végződött halállal. — *A kitéges hagymáz a hónap vége felé mutatkozott az Oroszországból hazatért hadifoglyok között.* Amint a veszély felismertetett, azonnal intézkedés történt az esetleg felléphető járvány megakadályozására. A betegek elkülönítése céljából úgy polgári, mint katonai egyének részére a II. katonai tartalékkórház-t jelölték ki és *Szenes Zsigmond* dr., a köz-kórház fertőző-osztályának orvosa, bizott meg a betegek gyógykezelésével. Eddig a polgári lakosság közül csak a kórházban alkal-mazott 5 ápolónó betegedett meg akkor, mi-kor az oroszországi eredetű fertőzés biztosan megállapítható még nem volt. Biztosan remél-hető, hogy a *baj terjedése megakadályozható lesz*, csak az a kár, hogy a hazatért hadifog-lyok közül sokan megszöktek a szállítmány-ból s így fertőtlenítés nélkül kerülnek haza la-kásukba.

Egyéb betegségek közül a *gümőkór* sze-dett több áldozatot, amire az is hozzájárul,

hogy a közönség a köz-kórház mai állapota mellett nem szereti betegeit a köz-kórházba adni. A köztisztaság hiányos volt. A szemét több helyen nincs eltakarítva. *A lakásvi-szonyok általában rosszak*, a lakáshány miatt az emberek sok helyen nedves, sötét odúk-ban húzódnak meg. *Az iskolák és óvodák egy-része fűtőanyag hiánya miatt szünetelt*, a köz-kórházban is hiányos a fűtés, elannyira, hogy a betegek helyenkint hideg szobákban kény-telenek tartózkodni.

A város lakossága általában *hiányos táp-lálkozásban* részesült, a kertészekben még most sincsen jövizű kut. Ezek a körülmények az okai annak, hogy bár járvány ez idő sze-rint nincsen, a közegézségi állapotok mégis rosszak és a halálozások száma igen magas. Született a hónapban összesen 90 fiú és 89 nő, meghalt 86 fiú és 101 nő.

A *kitéges tífuszra* vonatkozóan *Tüdös Kálmán* dr. főorvos kifejtette, hogy Debre-cen lakosságának nincs mit félnie a kitéges tífusztól, mert a megtett intézkedések folytán a bajt izolálták. — Összesen 32 katoná és 5 ápolónó betegedett meg a kitéges tífuszban s azóta más megbetegedés nem történt. Kül-önben is a *betegség nem is annyira Debre-cent, mint inkább a környéket és a falvakat veszélyeztette.* A kormánybiztos már egy szá-zad katonaságot rendelt ki, hogy a hadifog-ságból visszatérő katonákat ne engedje el-szöködni, hanem kivigye a Szalvator-kór-házba ahol fertőtlenítik őket.

(Mezítlábás iskolásgyermekek)

Ezután *Szabó József* dr. tanfelügyelő ter-jesztette elő jelentését. A spanyol járvány és a ruhátlanlág különösen a külsőségeken aka-dályozták a gyermekeket abban, hogy az is-kolákat látogathassák. A gyermekek egy-némelyike mezítláb jár iskolába, egyrészüket az édesanyjuk a hátán viszi az iskolába.

Bejelentette még a tanfelügyelő, hogy a debreceni iparostanonciskolában az igazgató és a tanstíűtet között fönnállott ellentéték ez idő szerint megszűntnek tekinthetők.

(Adózás)

Nagy József pénzügyigazgató bejelen-tette, hogy befolyt január hónap jövedelem-adóban 104,881 korona 54 fillér, egyenesadó-ban 221,633 korona 81 fillér, hadinyereség-adóban 196,7737 korona 50 fillér, bélyegjöve-dékben 94,142 korona 14 fillér, jogilletékben 298,551 korona 16 fillér, díjjövedékben 95,36 korona 49 fillér, dohányjövédékben 81,336 ko-rona 71 fillér, határvámjövédékben 25 korona 30 fillér, fogyasztási és italadóban 21,666 ko-rona 66 fillér.

(2200 földigényjogosult Debrecenben)

A közigazgatási bizottság tudomásul vette ezután, hogy az őszi gazdasági munkálatok ismét megindultak, de a munkakedvetlenség, igaerő hiánya és takarmányhiány következté-ben nem a kívánt mértékben folynak. A ta-vaszí vetéshez a földművesek részére 20 vag-gon árpát és 10 vagon zabot kértek.

A földigényjogosultak összeírása befeje-zést nyert. Összesen 2228 jogosult jelen-tkezett.

Az ülés este 6 óra előtt ért véget

Közellátási ügyek.

— *A cukorka új árai.* A törvényhatósági árvizsgáló bizottság a burgonyaszorból és burgonyacukorból előállított cukorkák irány-árait a következőképen állapította meg: su-perior cukorka viszonteladóknak különkint 21 kor., fogyasztóknak dekánként 26 fillér, fourré cukorka viszonteladóknak különkint 23 K 40 f., fogyasztóknak dekánként 28 fillér. szaloncukorka, göngyöltve viszonteladóknak különkint 24 korona, fogyasztóknak dekánkint 30 fillér. A megállapított árakra a 3678—1917 M. E. sz. rendelet rendelkezései irányadók. Ehhez képest nem büntethető az aránytalanná magas áron való árusítás kihágása miatt az, aki a megállapított tájékoztató árakat túl nem lépi. Ezen ármegállapítást mindenki, aki üzle-

leben burgonyaszorból vagy burgonyacu-korból előállított cukorkát árusít, feltűnő he-lyen kifüggeszteni tartozik, ilyen kifüggesz-tésre alkalmas és láttamozott árjegyzékek az árvizsgáló bizottság hivatalos helyiségében (Plac-u. 9. emelet) egy koronáért kaphatók.

A debreceni Katonatanács Erdély védelméért

Szigoru eljárás a szökevények ellen

A debreceni Katonatanács legutóbbi ülé-sén elhatározta, hogy *csapattestekkel a de-markációs vonatra elmenni nem akaró egyé-nek ellen a legszigorubbán jár el*; az ilyen egyének *hadbíróági eljárás* útján szigoruan megbüntettettek, büntetésük kitöltése után *illetékek nélkül elbocsátatnak a hadsereg kö-telékéből*, a polgári életben pedig elvesztik ösz-szes polgári jogaikat, *földet nem kapnak*, mert minden embernek tudnia kell, hogy ha nem dolgozik, nem érdemli meg, hogy éljen.

A *leszerelt katonák ellen* rengeteg panas-z érkezik be. A Katonatanács elvárja minden le-szerelt katonától, hogy a legrövidebb időn be-ül *civil főveget* visel, katonaruháját átalakítja, a hajtókát és rendfokozatot nem viseli, ellen-kező esetben a Katonatanács kénytelen lenne saját járőreivel érvényt szerezni eme rende-létnak. A sok visszaélés meggátolására elhatá-rozta a Katonatanács, hogy mindama tényle-gesen szolgáló katonai egyént személyazonos-sági igazolvánnyal láttat el, a takarodón túl kimaradást pedig engedélyhez köti. Engedély nélkül 9 órán túl kinttartózkodók letartóztá-tandók.

A Katonatanács legközelebbi ülése e hó 6-án, csütörtökön délután lesz, még pedig 3 órakor a végrehajtó bizottsági, 5 órakor pe-dig a rendes ülés, melyekre a tagok pontos megjelenését kéri *Illés* főhadnagy, a Katona-tanács jegyzője.

A függetlenségi párt Erdélyért

A debreceni függetlenségi párt *intéző bi-zottsága* tegnap este tartott ülésén elhatá-rozta, hogy a másik két forradalmi párttal együtt kezébe veszi az *Erdély megvédése cél-jából szervezendő sereg toborzását.*

Az ülésen *Rugonfalvi Kiss István* dr. egye-temi tanár, aki a Székely Nemzeti Tanács megbízásából a toborzást országszerte intézi, nagyhatású beszédben fejtette ki, hogy Er-délyt megvédve, Debrecen, az Alföldet, a ma-gyarságot védjük meg. Ennek tudatában az *intéző bizottság* elhatározta, hogy a másik két forradalmi párttal *vasárnap, e hó 9-én délelőtt 11 órakor* az Arany Bika-szálló dísztermében *népgyűlést* tart, melyen *R. Kiss István* rész-letesen fogja ismertetni Erdély fontosságát, az ellenséges betörés rettenetes nyomorúsá-gát s a Debrecen is legközelebből fenyegető veszedelmet, melyet csak fegyveres erővel le-het elhárítani.

A függetlenségi párt már most felhívja minden hívét, hogy a vasárnapi gyűlésen ok-vetlenül jelenjen meg s a gyűlés népsége é-rdekében a legkathatósabban agitáljon.

Az erdélyi segítő-akció

A Debrecenből Erdély védelmére indult katonák hozzátartozóinak és a megszállott ter-ritóriumokról Debrecenbe menekültek fölségítésére indított mozgalom újabb adakozói: *Illés Endre* ref. lelkész Balmazújváros 100, Fazekas Sándor, ny. főreáliskolai igazgató 50, Tüzes Mar-git és Pataky Margit hivatalnoknők 20—20, Sepsy Pálné 10, dr. Lejmer Adolf orvos 50, dr. Tahy Pál honvédtügyész 200, Kardos Al-bert 20, Lakner J. tanár 10, Jess Mátyás ta-nár 10, Kronstein Béla tanár 10, dr. Maday Pál tanár 10, Pálffy József tanár 10, Kö-vecz Rezső tanár 10, Jóvér Antal tanár 10, dr. Medveczky Károly tanár 10, Konkoly Kál-mán szolga 5, F. N. 50, Szombathy Sándorné könyvtári szolganó 10, Uránia-mozgósízház gyűjtésének eredménye 1761,28, összesen 2376

korona 28 fillér; az eddigi gyűjtés összege 10.297 korona 28 fillér. Az erdélyi bizottságok és a nőegyletek elnöksége a nemeslelkű adakozóknak, valamint a Urániában gyűjtést eszközölő egyetemi hallgatóknak és uraknak, nemkülönben a gyűjtést támogató lovag Schillinszky igazgató urnak és bájos Leona és Sárkány Leányainak szíves közreműködésükért hála-köszönőlevelet nyújtotta. A további adományokat Katonai Állomásparancsnokság, Szent Anna-utca 1. sz. kériük beküldeni.

Károlyi Mihály birtokain kezdik meg a földosztást

Budapesti tudósítónk táviratozza: A vasárnapi minisztertanácsban, amely éjjel háromnegyed 2 órakor ért véget, Károlyi Mihály kormányelnök is részt vett. Amikor a minisztertanács a népgazdasági minisztérium felállításáról tárgyalt, ismét szóba került a földbirtokreform és ennek kapcsán a földosztás kérdése. Károlyi Mihály elnök a tanácskozás során felszólalt és határozottan állást foglalt a mellett, hogy a földosztás a földreformról szóló törvény kihirdetése után nyomban megkezdődjék. Kijelentette még, hogy a leghatározottabb kívánsága, hogy a földosztást az ő birtokain kezdjék meg.

A hajdunánási köztársasági párt a város élelmezéséért

Az ellátottak átadják két havi készleteiket. Az elmúlt vasárnap a hajdunánási köztársasági párt népgyűlést rendezett, melyre Brassay Károly, az ottani párt elnöke, meghívta a debreceni köztársasági párt vezetőségét is. Az imponzáns népgyűlésen Brassay Károly elnöki megnyitójában ismertette Hajdunánás helyzetét közbiztonsági és közlelmezési szempontból. Előadta, hogy a vidéken s így náluk is, csak március végéig van biztosítva a lakosság ellátása, ami nagy veszedelemet jelent. A veszedelem elhárítása végett felhívja az ellátott lakosságot, hogy június és július havi készleteit adja át az ellátatlanok részére, mert így az egész lakosság ellátása május végéig biztosítható lenne s akkor így már esetleg az entente-től is kaphatunk élelmiszereket vagy tápszereket s másfelől terem is valami akkorrára. A közbiztonság szempontjából konstataulta, hogy a katonaruhák levonása égetően sürgős szükség, mert a fosztogatók többnyire katonaruhában, sőt sokszor fegyveresen járnak s lehetetlen megállapítani, hogy szolgálatban jár-e el valaki, vagy önkényesen. Ezután Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, a debreceni köztársasági párt elnöke, mondott nagy és mélyhatású beszédet, melynek során két határozati javaslatot terjesztett a gyűlés elé. Egyik határozati javaslat felszólítja az összes forradalmi pártokat arra, hogy teremtsék meg a köztársasági alapon álló pártok szövetségét. A másik pedig kimondja, hogy a népgyűlés csatlakozik a debreceni köztársasági párt által indított azon mozgalomhoz, amelynek célja, hogy Magyarország népszavazás útján mondja ki az amerikai népköztársasághoz való csatlakozást. Az Erdély megmentésére alakult torborzó bizottság szónoka mondott még lelkesítő beszédet, melynek elhangzása után kimondta a népgyűlés, hogy Erdély megmentését célzó mozgalomhoz is csatlakozni kíván az által,

hogy beállanak önkéntesen a megmentésre alakult hadseregbe. Végül Ökrös Károly beszélt nagy hatással arról, hogy Erdély megmentésében a munkásság is ki fogja venni a maga részét, mert a proletárság nem fogja engedni a román imperializmus terjeszkedését. A munkára buzdító szavai után emök a népgyűlést bezárta.

A székesfejérvári megyeházát átvették a munkások és a katonák

Az alispánt eltávolították — A megyei tisztviselők hűségnyilatkozatot tettek a népkormánynak

Budapesti tudósítónk táviratozza. A minisztertanács Fejérvármegye kormánybiztosává Tolnay Lajos volt főispánt, Székesfejérvár kormánybiztosává pedig Horváth Jánost, a szociáldemokrata párt tagját nevezte ki. Székesfejérvár, február 5. Az itteni munkás- és katonatanács ma reggel 6 tagú direktoriumot és 34 tagú ellenőrző bizottságot küldött ki Steiner Jákó dr. elnöklésével, hogy vegye át a vármegye fölötti hatalmat. A direktorium és a bizottság reggel kilenc órakor megjelent a vármegyeházán, melyet előzően már egy szakasz nemzetőr szállott meg. — Szűcs Jenő alispán és az egész tisztikar jelenlétében Steiner Jákó dr. közölte a történeteket és felszólította az alispánt, hogy adja át a kormányzatot a direktoriumnak. Az alispán és a többi tisztviselő kijelentették, hogy a felszólításnak engedelmeskednek és hangsúlyozták, hogy a törvényhatóság határozatával nem azonosítják magukat, sőt az ellen utólagosan tiltakoznak, mert az csak a mánások és a papok puccsa volt. — A tisztviselők Velinszky Lászlónak, a szociáldemokrata párt titkárnak felhívására írásbeli nyilatkozatot adtak, amelyben kijelentik, hogy a népkormány iránt a legteljesebb hűséggel viseltetnek. A tisztviselők ezután Szűcs Jenő alispán kivételével, a kit a munkástanács nem tűrt meg hivatalában, megkezdték munkájukat. A direktorium minden tisztviselő mellé bizalmiőrrel állított.

Kövess volt kormánybiztos a puccsról

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt a fővárosba érkezett Kövess Emil dr. volt fejérvármegyei kormánybiztos, hogy a miniszterelnöknek és a belügyminiszternek részletes jelentést tegyen. Kövess egy hírlapíró előtt a következőket mondta: — Azért jöttem, hogy részletes jelentést tegyek a vármegye közgyűléséről, mely az emlékeztető határozatot hozta. A közgyűlésen a napirend előtt Steiner Gyula dr., a nemzeti tanács tagja, tiltakozott az ellen, hogy a vrilizmus alapján álló közgyűlés foglalkozzék a főszozolgabírák kinevezésével. Rendkívül izgatott hangulat keletkezett és ekkor szólt fel Károlyi József gróf, előterjesztette javaslatát, amelyet elsősorban azzal okolt meg, hogy a népkormány nem közzölte hivatalbalépését a vármegyével és ezzel bizalmatlanságát fejezte ki a megyével szemben; ezen az alapon javasolta Károlyi József gróf, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmatlanságot a népkormányra. Én igyekeztem a népkormányt védelmezni, azonban a javaslatot még a higgadt tárgyalás előtt elhagadták. Károlyi József gróf senkinek sem mondta meg, hogy a javaslat betérésére készült, mert ő maga akarta vállalni az ert a felelősséget. A nemzeti tanács elnöke és

risztikara a határozat következtében lemondott.

— Ami a belügyminisztériumnak azt a távirati rendelkezését illeti, hogy a közgyűlést nem lehet megtartani, ezt a táviratot február 4-én vettem kézhez. A távirat, amely itt van nálam, bizonyítja, hogy azt 3-án délután adták fel, amikor a közgyűlés együtt volt. Agoston Péter belügyi államtitkár szombaton Székesfejérvárra volt, ő egy szóval sem mondotta, hogy a közgyűlést nem szabad megtartani. — Ami azt illeti, hogy én úgy nyilatkoztam volna, hogy kénytelen vagyok a kormánnyal szembehelyezkedni, ez hazugság. A határozati javaslatban szó sincs arról, hogy a közgyűlés a régi rendet és a királyságot kívánja visszaállítani; a javaslat a kormányt kritizálja és kifejezi bizalmatlanságát.

A katonatanács az ellenforradalom letöréséért

Budapesti tudósítónk táviratozza: A katonatanács végrehajtó bizottsága, miután erre a kaszárnyák és csapattestek bizalmiférfiai felelősségteljesítők, összehívta a katonatanács nagygyűlését. A nagygyűlés pénteken délelőtt 9 órakor kezdődik és egyetlen tárgya: az ellenforradalom leküzdése. A székesfejérvári határozat nagy nyugtalanságot és ekeseredést keltett a kaszárnyákban és Budapest egész helyőrségében.

A debreceni pénzügyi tisztviselők sztrájkja

A bankok ma bezárták üzleteiket

A debreceni pénzügyi tisztviselők és a pénzügyetemes között hónapok óta folyó harc ma a legélesebb harcban tört ki: a tisztviselők beszüntették a munkát, sztrájkba léptek, mire a pénzügyetemes bezárták üzleteiket. A pénzügyetemes tisztviselők az elmúlt héten tartott ülésükből — mint jelentették — ultimátumot intéztek a pénzügyetemes igazgatóságaihoz, amelyek azonban az ultimátumra sem teljesítették a tisztviselők követelését, mire ezek — mintegy 300 tisztviselő — ma délelőtt 10 órakor az összes bankokban beszüntették a munkát és ma este a kereskedelmi és iparkamara helyiségében nagygyűlésre jöttek össze. A gyűlést Berzsenyi Vince, a banktisztviselők egyesületének ügyvezető elnöke, nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölve a megjelenteket. Ezután Leikovits Vilmos dr., a debreceni szociáldemokrata párt titkára, aki a tisztviselők legutolsó értekezletének határozata folytán az igazgatóságokkal szemben képviselte a tisztviselők követeléseit, ismertette az igazgatóságok álláspontját, amelynek folytán a tisztviselők kénytelenek voltak letenni a tollat. A nagygyűlés hosszabb vita után kimondta: A tisztviselők mindaddig nem hajlandók a munkát újra megkezdeni, amíg az összes pénzügyetemes jogos és egzisztenciális lételemmüket megállapított követeléseiket nem teljesítik. Kimondta a nagygyűlés, hogy egy tárgyaló öltös bizottság küldöttségileg keresse föl az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókjának főnökét és kérje tőle, hogy az Osztrák-Magyar bank helybéli pénzügyetemes által kiadott tchér esekkek likvidálását tagadja meg. Utasította a nagygyűlés az öltös bizottságot, hogy a mai naptól kezdve legyen permanenciában s vizsgálja meg többiben is egy általa kiküldött bizottság után a bankhelyiségeket, hogy dolgoznak-e ott és akadályozza meg minden eszközzel, hogy szervezett tisztviselők hiányában más munkások beállításával a munkát folytathassák. Nagy vita indult meg a fölött, hogy miután a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja a tisztviselők mostani követelésénél már a múlt év novemberében sokkal többet megadott a saját tisztviselőinek, vajjon a Magyar Általános Hitelbank nyitva tartsa-e az üzletét, azzal a föltétellel, hogy a többi debreceni pénzügyetemes részére semmiféle üzletet nem bonyolít le. A nagygyűlés végül kimon-

dotta, hogy egyelőre nem tartja időszerűnek, hogy a Magyar Általános Hitelbank már a mai napot fölvegye a munkát, hanem a szociáldemokrata párt vezetőségére bízta annak megállapítását, mikor tartja időszerűnek, hogy a Magyar Általános Hitelbanknál a munkát újra fölvegyék.

Üdvözölte a nagygyűlés a karcagi kartársak képviselőit megjelent Madarász József banktisztviselőt, akinek útján fölhívja a karcagi kartársakat is a szervezkedésre.

Megállapította a nagygyűlés, hogy a pénzügyi tisztviselők mozgalmában tevékeny részt vettek és támogatták azt a segédalkalmazottak is, akiknek érdekeiért szintén harcol a tisztviselői kar.

Végül köszönetet szavaztak Letkovits Vilmos dr. szociáldemokrata párttitkárnak, a miért a tárgyaló ötos bizottságot munkájában támogatta és a tisztviselőket erős szervezetben tömörítette.

A gyűlés este 10 órakor ért véget.

Kommunista gyűlés Debrecenben

Vágó Béla előadása az Arany Bika nagytermében

Nagy érdeklődés előzte meg ma este Vágó Bélának, a magyarországi kommunista párt egyik vezetőjének debreceni előadását. Mintegy 3000 ember gyűlt egybe az Arany Bika nagytermében, hogy meghallgassa Vágó Béla kommunista fejtegetéseit, amelyekkel szemben Handler Gyula kormánybiztos fejtette ki a szociáldemokrata párt ezidőszori követett politikájának helyének helyességét.

Az előadásról tudósításunk a következő: A díszterem teljesen megtelt a hallgatósággal.

Először Handu János szólalt fel és kérte a hallgatóságot, hallgassa meg figyelmesen az előadót.

Vágó Béla kezdett ezután beszélni. Azzal kezdte, hogy Debrecen szociáldemokrata pártjának köszönheti azt, hogy megtanulta, mi az a proletárság. Rossz hírünk van — mondta — gyujtogatónak, fosztogatónak neveznek bennünket és a proletárság is egy részében tápot talált ez a rossz hír. Pedig más bűnünk nincs, mint hogy a gazdasági helyzet megítélésnek alapján, régi elvünkön híven osztályharcot hirdetünk. A kapitalizmust, amely nyomta a világ proletárjait és amely előidézte a háborút, azt a kapitalizmust meg kell dönteni. Ezt pedig nem lehet együtt csinálni a burzsoá miniszterekkel, a vármegyei urakkal, kik a kapitalizmus szolgái. Célolta azokat a vádak, melyekkel a kommunistákat a szociáldemokrata párt és a polgárság illeti.

A háború alatt, akkor, mikor a kommunisták a háború ellen és a forradalom mellett agitáltak, kutmérgezőknek és hazaárulóknak bélyegezték őket. Ők nem a pártszakadást akarják, hanem, hogy egységes táborban harcoljanak közös ellenségükkel, a kapitalizmus-szal szemben.

Rátért a háború okaira. A kapitalista állam a terméstoppletet nem tudta saját országában elhelyezni, idegen államokban ugyanez állt, kénytelen volt erőszakolni árutöbbletnek bevitelét az idegen államokba. A német hadtervekben nyilván megvolt a francia gyáruk elpusztítása, hogy a franciák meg legyőzve bénítva és a német árucikkekre rászoruljanak. Ugyanez áll Angliában és Franciaországban is.

Azzal védolják őket, hogy nem lehet egy éjszigan országban kommunizmust létrehozni. Ezzel szemben felhossa, hogy az egész olyan, mint egy nagy város és mindenütt egyformán vannak kizsákmányolók és kizsákmányoltak.

Most a szociáldemokrata munkásság, ahelyett, hogy a teljes hatalmat magához

vette volna, engedi, hogy ez az összeomlott kizsákmányoló osztály, a burzsoázia vele együtt működjék és azzal hatalmát kiépítse.

A munkanélküliségnek az az oka, hogy a munkások nem akarnak többé a kapitalizmus szolgálatába állani. Öntudatlanul is hatalomra törekcszenek és ez már feltétlenül a kommunizmusra való érettségüket bizonyítja. Másik oka a munkanélküliségnek — mint az a budapesti munkástanácsban is bizonyítást nyert — a gyáros ka tulajdonában levő nagymennyiségű yersanyagot nem akarják megmunkálásra kibocsájtani, a földbirtokosok pedig nem akarnak termelni, hogy kiéhezessék a városokat.

Beszélt ezután az ellenforradalmi akcióról. A munkásságtól elrekvirálják a fegyvert és ugyanakkor a polgárság fegyverkezik. Szaporítják a csendőrök, rendőrök létszámát a katonák vezetése még mindig aktív tisztek kezében van.

A kommunizmus eszméjét fejtegetve, kijelentette, hogy ők nem akarják a kommunizmust máról holnapra megcsinálni, hanem az országot ki akarják szabadítani nyomorult helyzetéből. Ez csak úgy lehet, ha a hatalom munkás- és katonatanácsok kezében van. A proletárságot kell felfegyverezni és szét kell robbantani a burzsoá állam összes szerveit. Polgárháborút akarunk — mondta — békét, boldogságot, kulturát azoknak, akik dolgoznak, azok ellen akik ki akarják zsákmányolni a dolgozókat. Az egész világon kommunista mozgalmat észlelhetünk. Azzal fejezte beszédét, hogy a szociáldemokrácia csak úgy tartja meg hatmát, ha átmenetileg proletárdiktatúrát léptet életbe, mellyel a rendbontókat és ellenforradalmárokat meg lehet fékezni.

Az előadásra Handler Gyula kormánybiztos-főispán reflektált. A Vágó Béla által kitéitett elveket vallja a szociáldemokrácia is, de ezeket a célokat el lehet érni vérontás nélkül, a fejlődés útján is. Nevelni kell a népet és ehhez a neveléshez a kommunistáknak a támogatását is kéri, nehogy ezzel is tápot nyuljanak az ellenforradalomnak.

Handler Gyula beszédét a gyűlés nagy helyesléssel fogadta.

Vágó Béla viszonzásával után a gyűlés véget ért és a közönség a legteljesebb rendben eloszlott.

Bolsevikiek rendezik az angliai nagy sztrájkot

Glasgowban a csapatok tankokat állítottak fel

Amszterdam, február 5. Londoni jelentések szerint az Angliában lejártszó események oirradalmi jellegűek. Egyrészt az egyre terjedő sztrájk, más részt a nacionalista agitáció Lloyd George engedékeny politikája ellen és az irországi szeparatizmus törekvések válságossá tették a helyzetet. Híre jár, hogy a sztrájkot orosz agitátorok és a Spartacusok vezetői rendezték. Lloyd George helyzete megrendült.

Zürich, február 5. A „Neue Züricher Zeitung” londoni jelentése szerint a sztrájk terjedése arra mutat, hogy a sztrájk-központok között egyetértés jött létre általános sztrájk rendezése érdekében. A Trade Union vezeterei — úgy látszik — minden befolyásukat elvesztették. A helyzet komolyságára vall a londoni földalatti vasut forgalmának szünetelése, ami Londonban valóságos katasztrófát jelent.

Rotterdam, február 5. A Nieuwe Rotterdamse Courant értesülése szerint a g'agowi sztrájk változatlanul tovább tart. A gyárakat csapatok őrzik. A városba 5 tank

érkezett, melyeket a piactéren állítottak fel. A motor-omnibuszok és a közúti vasutak állomásain „szeütközés került a sor

A párisi konferencia

Wilson 14 pontját elfogadták

Bern, február 5. Megbízható párisi forrásból eredő hírek szerint az entente elfogadta Wilson 14 pontját, úgy, hogy a békét ényleg Wilson alapelvei szerint fogják megkötöni.

A népek szövetsége

Bern, február 5. Megbízható hírek szerint a népek szövetségéről szóló amerikai tervezet azt javasolja, hogy az összes népek vállalják meg a népek szövetségének elnökét, aki a legjobb hatalmat bírja. Rendelkezésére állana egy népszövetségi hadsereg, mely a népek szövetségének összes követeléseit, ha kell, fegyveres erővel is érvényre juttassa.

Trieszt az olaszoké lesz

Róma, február 5. A kormány utasítására Invernizi ezredes vezetésével egy 25 tisztből és 300 főnyi legénységből álló osztag indult el Bécsbe, hogy onnan visszavigye a trieszti bankok értékeit. Ezeket az értékeket többre becsülik másfél milliárdnál. Rómától értesült körök ebben az intézkedésben biztos jelét látják annak, hogy a békekongresszus Trieszt hovatartozásának kérdését az olasz álláspontnak megfelelően oldotta meg.

A szociálista kongresszus a háború bűnöséről

A magyar szociálisták mindig a háború ellen harcoltak

Bern, február 5. A szociáldemokraták kongresszusa keddi ülésén folytatta a vitát a háborúban való bűnösség kérdéséről.

Nemec kijelenti, hogy a háború igazi okozójáról, Ausztriáról, még eddig nem volt szó. Troelstra nem tartja időszerűnek, hogy most a bolsevizmusról tárgyaljanak.

Longuet állást foglal Thomas fejtegetéseit ellen és kijelenti, hogy a németeket nem szabad az Internacionáléból kizárni, mert akkor másokat is ki kellene zárni. A francia szociálistáknak is nagy bűneik vannak, elsősorban megakadályozták a stockholmi konferenciát.

Longuet beszéde közben nagy vihar tört ki Thomas és hívei tiltakoztak a francia szociálisták elleni vádak miatt, mire Longuet nyíltan megmondta, hogy bizonyos volt francia minisztereket is ki kellene zárni.

Buchinger Manó hangsúlyozza, hogy Magyarország esordultig kiűrtette a háború szenvedéseinek poharát. Tisza politikájával tönkretette az országot. A magyar szociálisták átandóan tüntettek a háború ellen, még sztrájkokkal is. A börtönök megteltek. Az angol és francia testvéreknek el kell fogadniuk a magyarok feljűük nyújtott kezét, mert ez a kéz tisztá. Most, amikor Magyarország a porban fekszik, kötelessége a francia és angol szociálistáknak, hogy ne engedje, hogy Párisban tönkretegyék a legyőzött népeket.

A delnáni ülésen Kautsky Károly megállapította, hogy Thomas nem a szociáldemokraták egy részének kizárását, hanem a régi módszerek megszüntetését kívánja.

A szlávokat kizárják a bécsi müegyetemről. Bécsből táviratozzák: A müegyetem hallgatói ma délben nagy tüntetést rendeztek a jugoszlávok által Marburgban elkövetett vérengzések miatt. A diákok küldöttségét menesztettek a rektorhoz, aki kijelentette, hogy holnaptól kezdve valamennyi szláv hallgatót kizárja a müegyetemről.

TELEFONSZAMUNK:

Szerkesztőség 18. SZ.
Nyomda 18. SZ.

A kormánycsapatok leverik a brémai Spartacusokat

Eddig 100 halott és sebesült

Berlin, február 5. A lapok brémai jelentése szerint ma reggelig 79 sebesültet szállítottak kórházba. 11 halott személyazonosságát nem lehetett megállapítani. A halottak és sebesültek száma több mint 100. A brémai Spartacus-munkások a város különböző részein eláncolták magukat és tovább akarják folytatni a harcot. A kormánycsapatok folyton erősítést kapnak. A Spartacusok küzdelme kilátástalan és kénytelenek lesznek megadni magukat.

Kiel, február 5. Körülbelül 2000 munkás — a Spartacus-szövetség egy ülésének részvevői — ma délelőtt a kormányzó elé vonult, ahol a munkásság felfegyverzését és azt követelte, hogy a Bréma felé elindult hadosztály élelmezését szüntessék meg. Ez utóbbi követelés teljesítését a kormányzó megígérte. Amikor a munkások egy csoportja be akart törni a kaszárnyába, az őrség tüzet adott. Többször meghaltak és megsebesültek.

Hamburg, február 5. A táviró hivatalnokok ma reggel beszüntették a munkát, mert a munkás- és katonatanács az új folyamán cenzura alá helyezte a táviró forgalmát. 11 óra óta a telefonforgalom is szünetel. A Hamburg—Altona—Harburg vonalon a vasúti közlekedés megszűnt. A Hamburgba igyekvő vonatokat Hamburg előtt feltartóztatják.

Berlin, február 5. Olyan híresztelések követték, hogy újabb Spartacus-lázadás készül, ma ismét géppuskás osztagok és őrláratok szállták meg az utcákat. A nagy iparvállalatokat erős csapatok őrzik. A kormány reméli, hogy a brémai lázadás leverése következtében a berlini Spartacusok még sem fognak újabb zavarokat okozni.

Kommunizáló nemzetőrök

Lefoglalták a Lichtschein-bérletet

A balmazújvárosi nemzetőrök rövidesen végrehajtották a kommunizáló törekvéseket. Egyszerűen beültek egy nagybérletbe és lefoglalták magát a bérlet is.

Az esetről a balmazújvárosi községi előjáróság a következő jelentést tette a debreceni karhatalmi parancsnokságnak:

A balmazújvárosi nemzetőrség parancsnoksága a vidéken előfordult zavargások alkalmával Lichtschein Dezső balmazújvárosi bérletére nemzetőröket vezényelt ki, hogy biztosítsák a bérletet, a bérlet vagyonát és be rendezéseit. Legutóbb négy nemzetőrt vezényelt ki szolgálatra a Lichtschein-féle bérletre. A nemzetőrök az első napokban pontosan és szigorúan teljesítették kötelességüket, később azonban nagy dologra határozták el magukat. Elhatározták, hogy kommunizálni fogják a bérletet. Beköltöztek a bérlet lakásába, ott laktak, teljesen berendezkedtek és az összes helyiségeket a maguk részére foglalták le.

Berendezték a gazdasági munkásokat és ispánokat és a gazdasági munkák végzésére rendelkezéseket adtak ki, általában nagy kezelték a birtokot, mint a sajátjukat.

Napokon át folyt így a kommunizáló gazdaságkodás. Lichtschein Dezső látva ez állapo-

tokat, kocsira ült és be akart jönni Debrecenbe, hogy itt jelentést tegyen a karhatalmi parancsnokságnál és segítséget kérjen, azonban a négy nemzetőr kifogatta a lovakat és megakadályozta a bérlet abba, hogy a birtokot elhagyja.

Lichtschein Dezső erre a balmazújvárosi községi előjárósághoz küldött be üzenetet. Az előjáróság azután telefonon tett jelentést Debrecenbe és kért segítséget a nemzetőrök ellen.

A debreceni karhatalom parancsnoka, Buda Aladár őrnagy, azonnal telefonált Balmazújvárosra és utasította az ottani nemzetőrség parancsnokságát, hogy a Lichtschein-bérleten levő négy nemzetőrt azonnal váltsák le, indítsanak szigorú vizsgálatot és amennyiben szükség lesz arra, azonnal tegyenek jelentést Debrecenbe, ahonnan esetleg megteszi a karhatalom a szükséges intézkedéseket.

HIREK

A köztársasági párt programismertető előadása. Szombaton, f. hó 8-án délután 5 órakor tartja a debreceni köztársasági párt újabb programismertető előadását. Ezuttal Fay Márk dr. orvos fog előadást tartani a közegészségügyről. A párt tagjait s az érdeklődő közönséget ezután hívja meg tisztelettel az elnöki tanács.

A bihari nép fölösztja Tisza István birtokait. Nagyvárad tudósítónk táviratozza: A földtelen nép Geszten és Mezőgyánon, a mely két község határában fekszik a Tisza István-féle birtok magva, mintegy 4000 hold fekszik, miután a birtok bérletje Lakatos Albert nem volt hajlandó a birtokot albérletbe adni, gyűlést tartott és ezen kimondta, hogy Lakatos tiltakozása ellenére is fölösztják a Tisza-féle birtokot és tavasszal már ők szántanak rajta. Ezt be is jelentették a biharmegyei nemzeti tanácsnak, amely az események hatása alatt s mert a földínség mind intenzívebben jelentkezik, elhatározta, hogy agrár békéltető bizottságot alakít a földnélküliek, a földtulajdonosok és a helyi nemzeti tanácsok kiküldötteiből. Ezeknek az agrár békéltető bizottságoknak lesz a feladata a fölmerült vitás kérdések békés elintézése.

Uj miniszteri tanácsos. A minisztertanács Vinnay Géza miniszteri osztálytanácsost, aki a debreceni kulturmérnöki hivatalnak tizenhét éven át főnöke, majd kerületi felügyelője volt s a hortobágyi halastavak létesítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett, nyugdíjaztatása alkalmából, miniszteri tanácsossá nevezte ki.

Szabad Iskola. Csütörtökön délután 6 órakor a Kollégium dísztermében Pap Károly dr. egyetemi tanár „A magyar néplelek — költészete tükrében” címen előadást tart. Bevezetőül ismerteti meg a magyar aj való színű típusát, kapcsolatban azokkal a geográfiai és etnikai hatásokkal, melyek népünk karakterének kialakulására a bejövétel előtt és után állandó befolyást gyakoroltak. Aztán a karakter főbb jellemvonásait, értelmi, érzelmi és képzelő erejét: krónikák, történeti följegyzések és költészetünk adataival támogatva. Az előadás érdekességét növeli az a körülmény, hogy a magyar fajnak történelmi szempontból való megvilágítását, amely a Szabad Iskola múlt havi előadásán szerepelt, a költészet nézőpontjából való ismertetésével egészíti ki.

Magántisztviselők gyűlése. A magántisztviselők (termény, fa, szállítványozási üzletek, ügynöki, ügyvédi, közjegyzői irodák, katonai intézmények, nyomdavállalatok hivatalnokai és hivatalnoknői) február 7-én, pénteken délután 5 órakor a parkamara dísztermében nagygyűlést tartanak. Az összes kartársak megjelenését várja a vezetőség.

Bolgár állatorvos rendel Ispóty-utca 5. sz. Vasútorgyártelepen. Telefon 646.

Károlyi elnök tanu lesz a burgonyapanama bírójében. Budapesti tudósítónk táviratozza: A burgonyapanama miatt letartóztatott Marich Jenő s társainak védői újabb tanuk kihallgatása iránt tettek előterjesztést a vizsgálóbíróhoz. A védők Károlyi Mihály köztársasági elnök és Szerényi József báró volt kereskedelemügyi miniszter kihallgatását kérik a panama politikai részleteinek megvilágítása végett.

Eljegyzés. Schwartz Margitot Hodászról eljegyezte Schwartz Menyhért Nyirbátorból. (Minden külön értesítés helyett)

Szabó Kálmán gyásza. Mely gyász érte Szabó Kálmán városi tb. főjegyző, tanácsnokot: édesanyja: néhai Szabó Albert kuriai tanácselnök özvegye, született Asmány Etelka urnő 82 éves korában, szombaton Budapesten meghalt. A gyászeset alkalmából Szabó Kálmán főjegyzőt a város társadalmából számosan keresték föl részvétük kifejezésével. Az elhunyt matrónát hétfőn helyezték örök nyugalomra a kerepesi-uti temetőben, nagy részvét mellett.

A Debreceni Nyomdász Sport Club e hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a „Kis-Debrecen”-vendéglő különtermében közgyűlést, melyen újfialakítják a tisztikart. A közgyűlésre ezután hívja meg a klub tagjait és a sportbarátokat az elnökség.

A „Debreceni Zsidó Társaskör” olvasó és szórakozó terme a Deák Ferenc-ut 8. sz. alatt (zsidó nagytemplom udvarán) megnyit és délutánonként a tagok rendelkezésére áll.

A debreceni iparosok az építkezés megkezdéséért. A debreceni ipartestület asztalos szakosztálya legutóbb az ipartestület dísztermében értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy ezennel az asztalosiparban is 8 órás munkaidő lesz. Kenézy Gyula dr. miniszteri biztosnak átadták az egyetemi építkezés asztalosmunkáira vonatkozó költségvetést, mire Kenézy dr. megígérte, hogy az asztalosiparosok kívánásait kedvezően fogja elintézni. Délután ugyanott az építőiparhoz tartozó összes szakosztályok iparosai nagygyűlést tartottak, melyre a kereskedelmi és iparkamaránál alakult építőbizottságok munkájának megkönnyítése szempontjából volt szükség. Az építőiparosok kimondták, hogy nagy szindikátusban tömörülnek, amire azért van szükség, hogy a Debrecenben levő középítkezéseknek megfelelő ipari munka álljon a kamarai bizottságok rendelkezésére. A munkanélküliség ugyanis Debrecenben nemcsak a munkások, hanem az iparosok között is rendkívül nagy s a kamarai bizottságok épen azon okból alakultak, hogy az építkezéseket a városban minél gyorsabban megkezdjék. — Egyelőre az a legfontosabb, hogy a hasznavehető barakokot közmühelyekké és szükség-lakásokká alakítsák át. Az értekezlet ezekkel a kérdésekkel foglalkozott és az iparosság kimondta, hogy erre a munkára az összes építőiparosokhoz tartozó iparágak egyesülnek.

Hivatalos ruggyanta
... bélyegzőket, ...
pecsétnyomókat

melyek az új államalakulat folytán szükségessé váltak, gyorsan, izlésesen és jutányosan készit

HEGEDÜS és SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai P.-I. papírkorlátó
PIAC-UTCA 34. SZÁ

— A debreceni köztársasági párt e hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. A párt címének végleges megállapítása a radikális irány kifejezésére. 2. A politikai helyzetben való állásfoglalás.

— A tiszadobi rombolás. A debreceni karhatalmi parancsnokságnak ma telefonon jelentette a tiszadobi kirendeltség, hogy ott teljes rend van, a járőrök állandóan járják a kerületüket és megakadályoznak minden zavargást. A kirendeltség jelentette egyben, hogy a tiszadobiak, akik a rombolás elkövetői voltak, panasza mentek a miskolci kormánybiztoshoz és a rendőrfőkapitányhoz a karhatalmi kirendeltség ellen. Erre a miskolci kormánybiztoság kiküldötte a tiszadobi lakosság megbízottjával és meghatalmazottjával együtt megjelent Tiszadobon és a tiszadobi lakosság nevében kijelentette és megígérte, hogy a lakosság minden kárt megtérít. De ezzel szemben arra kérte a különítmény parancsnokát, hogy a járőrök kiküldését szüntesse be Tiszadobra.

— Az Új Nemzedék, Milotai István hetilapjának szenzációs új száma megérkezett. Kapható az utcai árusoknál, trafikokban és a Színházi Figaró hírlapirodájában, ahol előfizetések is főlvetetnek.

— Konfetti és serpentin táncmulatságokra bármily mennyiségben kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésében. Piac-utca 34. sz. Telefon 54.

— A forradalom első politikai tanulmánya a „Világháború után” című mű éppen most jelent meg. Írta: Dr. Kertész István. Ára 7 korona és 10 százalék felár. Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál, Debrecen, Piac-utca 34.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

CSÜTÖRTÖK: Kis szeleburdi, operett. A) bérlet.

PÉNTEK: Kis szeleburdi, B) bérlet. SZOMBAT: Délután: Hófehérke és hét törpe, gyermek előadás.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Matuska, Szomorj Dezső színmű újonsága.

VASÁRNAP: Délután: Urasági inas kerestek, vígjáték. Este: Kis szeleburdi, operett.

PÉNTEK: Tanító, színmű, munkáseleadás. SZOMBAT: Délután: Hejehujja báró, operett.

Este: Matuska.

VASÁRNAP: Délután: Fogadjunk, operett. Este: Matuska.

A színházi iroda hírei. Kis szeleburdi operett kerül színre ma a Csokonai-színházban. Ez lesz a 30-ik A) bérletes előadás. — A Matuska bemutatója. Ma kerül bemutatásra a Vigszínházban Szomorj Dezső színmű újonsága, a Matuska. Főbb szerepeket játszanak Verő Márta, Bihary Ákos, Borosyai Kató, László Gyula, Kiss Ferenc. — A Gésák. Az operett személyzet a Gésák operett réprizére kerül, mely a jövő héten kerül színre. — Majd a Vica! A budapesti Magyar Színház nagysikerű vígjátékát jövő héten mutatja be a Vigszínház.

A vörös boszorkány. Montepin Haver világhírű bűnügyi regényének első részét, „Páris rejtelmei” mutatja be pénteken az Uránia. Ezt a filmet a nagyhirű Ambrosio olasz filmgyár készítette, a főszerepeket Helena Makovszka, Albert Capozic és Gigitta Morano játsszák. Megdöbbentő módon támad fel a darabban szemünk előtt az az örvény, amelybe a bűnös szerelem és a pénzvágy sodorja a gyengéket. A vörös boszorkányban az emberiség gonosz szenvedélyei mind szóhoz jutnak. A pénteki bemutató előadásokra jegyelővételei.

Az Aranyember harmadik részét ma utoljára mutatja be az Apolló.

Az Arany Bika mozi nagyszabású műsora a Tánc démona című négyfelvonásos dráma és a Maharetsa-áz című 3 felvonásos vígjáték ma utoljára látható.

A cigányleány című dráma ma utoljára az Urániában. Holnap A vörösboszorkány bűnügyi regény kerül műsorra.

Görög Olga az Apollóban. A székely akció vezetőségének felkérésére Görög Olga az Aranyember mai 5 és 7 órai előadása keretében az Apolló mozgósizásában a székely akció javára kurucdalokat énekel.

1905/1919.

Hirdetmény.

Debreczen város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Hortobágy közdvari, illetve nyíróréti 365 hold legelő hirtok az 1919 évi legeltetési időnyire f. évi december hó 1. napjáig terjedő időre nyilvános árverés útján érbe fog adni.

A városháza kis tanácstermében l. e. 19. sz. megtartandó nyilvános árverés határideje **1. év február hó 11-ik napjának délelőtt 9 órája.**

A kikiáltási ár 5820 korona; az árverési szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10% át tartoznak bánatpénzzel az árverelő bizottságnál letenni.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi számvevőségénél bárki megtekintheti.

Debreczen, 1919. január 30.

A városi tanács.

SZENZÁCIÓS ÚJDONSÁG

KIVÁLÓ POÉTÁNK ÉS IRÓNK

OLÁH GÁBORNAK

LEGUJABB KÖNYVE

FORRADALMI VERSEK

MOST JELENT MEG.

Ára rendkívül olcsó is, csak 3 korona és 10% felár. — Oláh Gábor remek, magyar stílusú, verseinek magyar temperamentuma izzó hangját, gyönyörű nyelvezetét ismeri ma már minden könyvet olvasó ember.

! Ezen könyvet mindenkinek ! meg kell venni s olvasni !

Kapható:

Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében Piac-u. 34.

Apróhirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünneppnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kévr betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-éztőt, szülő zálogleveleket (zálogcédléket) és egyéb tárgyakat a tegnapig később árban veszek. — **Meghívásra házakhoz is elmegyek.** Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

BAMULATOS

hatású aranyozó szert a

FAY-CREM

Gyorsan és biztosan eltávolít szőpöt, málfoltot, pattanást, ráncot stb. — Egy üveg ára 8 korona. — Kapható:

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyászorvosi DEBRECZEN, Arany Egyszaruu gyógyszerár. (Színház mellett)

Nationál

kasszát legjobban javít

Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Gummi-bélyegzőt

peccáson át és mindenféle véseté lemebe készítek

PAULÓ vásznók

Batthyányi-utca 22. szám Gummi-bélyegzőt 24 óra alatt készítek.

KIFUTÓ FIU

FELVÉTELEK A KIADÓ-HIVATALBAN

Nagytermelőkkel és előbbangó kiváló minőségű és ízletes gyümölcsöket és zöldségeket szabadkivitelű országok termékeiben, szőlő és felyekony ételművekben Német-Ausztria és Németország részére Ajánlatok szabadkivitelű 3296 alatt **Magyarországi és Vevők Hírdetési Irodája** Budapest, Drottyny-utca 11. szám alá küldendő.

Aktívek törött aranya, ezüfte, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-hérláz 3.

Debreczeni

Házulajdonosok Egyesülete hivatalos helyiségét 1919. feb. uár 1-16-ig kezdve Debreczeni Gazdák Bankja Kossuth utca 17. szám alatt lévő ingatlan forgalmi osztályához áthelyezte. A házulajdonosok az egyesület mindenféle üzves bafos dolgokban ott felkereshetik. Arak még a Házulajdonosok Egyesületébe nem léptek be, azok szintén jelentkezhetnek ott. Debreczeni Gazdák Bankja ingatlan forgalmi osztálya. Kossuth-utca 17.

Azonnali behóltózesre

3-4 srobas házat a város belterületén veszek, esetleg térbe. Cím: Pannónia 36. sz. szoba.

Rikkancsok

azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

ANATOLE FRANCE

: VILÁGHIRŰ MŰVEI :

- 1. A vörös lilium Új kiadás K 12.—
- 2. Pártútó angyalok. Regény K 11.—
- 3. Sziflasoron K 9.—
- 4. Vérző vágycak K 6-50
- 5. Nyársforgató Jakab meséi K 5-50
- 6. Taisz. (Olesó kiadás) K 1-32

Kaphatók:

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Piac utca 34. sz.

VISZKETÉSEGET, SÖMÖRT, RÖHT

a leggyorsabban elűzője a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „**SKABOFORM-KENŐCS**”. Nincs szaga nem piszkít. Mindig eredeti peccétes Dr. Fleisch-féle kérjünk. Próbategely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.—. Debreczen és vidéke részére főrkár Reichard Sándor Csigog gyógyszerár Árpád-tér 1. és Gross Nagy Ferenc Arny Egyszaruu gyógyszerár Városlát. „**SKABOFORM**” védjegyre igazolják